

WAARNEMINGSOVERZICHT VAN VOGELS IN GRONINGEN, JANUARI-BEGIN OKTOBER 1979

Dit overzicht is samengesteld uit waarnemingen die zijn binnengekomen op de achterkant van de SOVON-atlasprojectkaarten, op onze eigen Avifauna-formulieren en via brieven en mondelinge mededelingen.

Futen

De laatste jaren is gebleken dat Roodhalsfuut, Kuifduiker en Geoorde fuut normale doortrekkers zijn. Ook in deze periode werden ze weer waargenomen, respectievelijk 4, 5 en 6 maal. Speciale vermelding verdient een baltsend paartje Geoorde futen op 30 mei op de Veenhuizerstukken (L.B. Scholtens).

Reigers en Ooievaars

De Pürperreiger werd enkele malenesignaleerd, o.a. in de Lauwersmeer en twee maal aan de Hoornse Dijk in Haren. Juist in Drenthe: in het Friesche Veengebied werd een Woudaapje gezien. Deze soort zou ook op de Wedderbergen hebben gezeten, maar herhaald zoeken leverde niets op. Het klapstuk van het jaar is zeker de juveniele Kwak, die op 19 augustus op een begraafplaats in Winschoten werd gezien (A.M. Nieuwenhuijs).

Acht maal werden Ooievaars gezien, meest in mei, waaronder een groepje van vijf op het Eemshaventerrein op 17 mei (L.J. Wieringa). In augustus werd een Zwarte ooievaar gezien bij Hellum en bij Pieterburen (J. Glas). Van dezelfde soort werd op 16 september 1 ad., op 21 september 2 ad. en op 27 september 1 ad. waargenomen (med. E. Boerma).

Lepelaars waren gewoontegetrouw weer in het Lauwersmeer aanwezig, nu ook in het voorjaar. Buiten dit gebied worden ze maar weinig gezien; op 29 april zat een vogel bij de Osdijkplasjes te Noordlaren (A. van Klinken).

Eenden

In het Lauwersmeer is de Krooneend voor 't eerst als zekere broedvogel vastgesteld; er werd een ♀ met twee donsjongen gezien. Op 24 en 25 mei werd een Nonnetje in de Vlinderbalg (Lauwersmeer) waargenomen.

Ganzen

In de maanden januari-maart zijn vele tientallen Canadese ganzen gezien. Drie vogels met kleurringen om bleken in Zweden te zijn geringd. Op 24 maart werd een Sneeuwganzen waargenomen in de Westpolder, samen met Brandganzen.

Roofvogels

Op 1 mei werd een Visarend in de Lauwersmeer gezien en in dezelfde maand ook bij het Zuidlaardermeer (het terrein waar de meeste Visarenden in Groningen worden waargenomen).

De Rode en Zwarte wouw worden in jaarlijks toenemende aantallen waargenomen; dit jaar zijn tot nu toe 10 Rode en 3 Zwarte wouwen opgemerkt. Eind september werden 3 Slechtvalken gezien, waaronder een juveniel in de Lauwersmeer. In dezelfde dekade sloeg een Smelleken een Kleine strandloper op het Eemshaventerrein.

Begin oktober werden al weer enkele Ruigpootbuizerds gezien.

Rallen

Kwartel en Kwartelkoning waren in flinke aantallen present (d.w.z. tientallen) rond de Dollard. Beide werden ook bij Winschoten en Grijpskerk gehoord.

Het Porseleinhoen werd in twee moerasjes in het Zuidelijk Westerkwartier ontdekt (B. Henstra).

Steltlopers

Ook dit jaar waren weer enkele Grauwe franjepoten in de Lauwersmeer present; op 12 augustus zelfs 10 bij het gedeelte genaamd 'Achter de Zwarten'. Op 2 september werd een recordaantal van 130 Krombekstrandlopers in de Dollard geteld. Op 12 mei werd een Strandplevier bij de Hoornse Plas gezien; de eerste binnenlandwaarneming voor deze soort (J. Furda). Bij Termunten werd tijdens een wadtelling op 8 september een Morinelplevier waargenomen (J. Glas).

Meeuwen en Sterns

Op 13 juli en 22 september was een Grote burgemeester op Lauwersoog present. Te oordelen naar de snavels en de verenkleedden waren het twee verschillende vogels (E. Boekema). Een Witvleugelstern verbleef in mei korte tijd in een Zwarte stern kolonie in het Westerkwartier.

Zeevogels

Tijdens een harde storm uit het NW op 15 september werden op Lauwersoog in drie uur tijd enkele opvallende zeevogels vastgesteld, te weten: 6 Vale stormvogeltjes, 1 Noordse stormvogel, 4 Kleine jagers (waaronder 1 lichte fase), 1 juveniele Vorkstaartmeeuw, 7 Drieteenmeeuwen en 1 Grote stern. Voorts trokken tientallen Visdiefjes, Noordse sterns en enkele Kleine Mantelmeeuwen voorbij (E. Boekema). Dergelijke goede stormen komen maar af en toe voor. Bij andere windrichtingen worden nooit zo veel zeevogels gezien; stormen uit noordelijke richtingen geven duidelijk stuwning van zeevogels te zien.

Ongetwijfeld ook als gevolg van deze storm werd op 16 september te Schildwolde (!) een juveniele Kleine jager met een gebroken vleugel gevonden.

Overige soorten

Het Winterkoninkje heeft, zoals te verwachten was, sterk te lijden gehad van het extreme winterweer. In Haren is ongeveer 20% van het bestand van het vorige jaar overgebleven, het meest nog in de bebouwde kommen. In moerasjes en houtwallen zijn ze verdwenen.

Over de herfsttrek van zangvogels is nog niet veel te zeggen. Sijsjes zijn vanaf eind september overal wel te vinden. Zwarte mezen werden op 6 oktober op de zeedijk van de Lauwerpolder gezien (R. Rubertus).

Een Vuurgoudhaantje werd op 23 september in Zuidwolde en op 29 september bij Nienoord (Leek) gezien (beide Han de Boer).

Vanaf 1980, als het manuscript voor het boek over de vogels van Groningen is afgesloten, hopen we een of twee maal per jaar een wat uitgebreider overzicht samen te stellen, met meer waarnemingsdetails en ook kwantitatieve gegevens van algemene soorten.

Het is dan wel nodig dan meer leden (en niet-leden) waarnemingen gaan opsturen.

U weet naar wie ze toe moeten:

Egbert Boekema
Holsteinslaan 4
Haren
050-234886